

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ Professional Learning Communities : PLC

รองศาสตราจารย์ ดร. ชวลิต ชูกำแพง
คณะศึกษาศาสตร์ ม.มหาสารคาม กรรมการส่งเสริม PLC ครูสภา

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ตอนที่ 1 ทำไมต้องเป็น PLC

ตอนที่ 2 PLC มีลักษณะอย่างไร

ตอนที่ 3 กระบวนการสร้าง PLC ทำ
อย่างไร

ตอนที่ 4 อะไรคือปัจจัยแห่งความสำเร็จ
ของ PLC

ทำไมต้องเป็น PLC ?

สภาพการพัฒนาวิชาชีพครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

1. การอบรมออกแบบโดยหน่วยเหนือ
2. วิทยากรออกแบบ
3. ครูมีความรู้ เข้าใจ ประเมินปริมาณ
4. ข้อจำกัดในการปฏิบัติ บริบท
5. ไม่เปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

ทำไมต้องเป็น PLC ?

ผลวิจัย TDRI

- ไม่สอดคล้องความท้าทายปัญหา
- วิทยากรภายนอก
- ขาดความต่อเนื่อง
- ครูเข้าอบรมไม่ทั่วถึง ครูออกจากห้อง
- ระยะเวลาอบรม
- เน้นบรรยาย ประชุมเชิงปฏิบัติการ
- ขาดระบบติดตาม

พัฒนาวิชาชีพ

มากกว่าการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

นักเรียน ???

ทำไมต้องเป็น PLC ?

ผลวิจัย และข้อมูลประเทศผู้นำการศึกษา
PISA สูง ครูจะมีโอกาสคุยกันเรื่องการ
เรียนการสอน

มีความเป็นอิสระและสัมพันธภาพ

ห้องเรียนเน้นกระบวนการ

**ระบบพัฒนา Coaching and
Mentoring**

ทำไมต้องเป็น PLC ?

- จุดเริ่มต้นในประเทศไทย
 - โครงการ Coaching and Mentoring
 - โครงการการปฏิบัติการเรียนรู้สู่ผู้เรียน
 - โครงการโรงเรียนสุขภาวะ
 - Lesson Study ม.ขอนแก่น
 - โรงเรียนเครือข่ายนอกกะลา
 - งานส่งเสริมครูสภา อื่น ๆ

ฐานความเชื่อ

งานของครูมีผลต่อการเรียนรู้ผู้เรียน
การเรียนรู้ของครู คือการเรียนรู้ผู้เรียน
ครูมีความแตกต่างกัน
ร่วมมือ กัลยาณมิตร

PLC มีลักษณะอย่างไร ?

รวมตัว ร่วมใจ รวมพลัง ร่วมทำ ร่วมเรียนรู้

ครู ผู้บริหาร นักการศึกษา

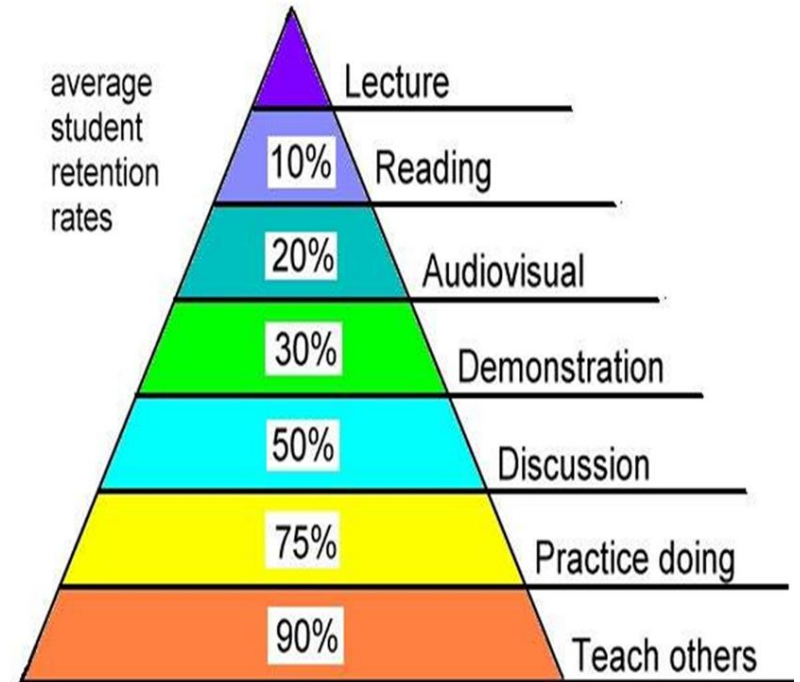
พื้นฐานกัลยาณมิตร และสัมพันธภาพที่ดี

เป้าหมายที่ผู้เรียน

อย่า

กระบวนการในการพัฒนา ไม่ใช่วิธีสอน
หรือหัวข้อในการสอน

Learning Pyramid

Source: National Training Laboratories, Bethel, Maine

PLC มีลักษณะอย่างไร ?

5 องค์ประกอบพื้นฐานของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

SHARED VALUES AND NORMS

REFLECTION DIALOGUE

COLLECTIVE FOCUS
ON STUDENT LEARNING

EXPERT ADVICE
AND STUDY VISIT

COLLABORATION

เกิดจากภายในของครู
ที่เห็นคุณค่าด้วยกัน
อันมีเป้าหมายนักเรียน
เป็นสำคัญ ผ่านการร่วม
วางแผน ร่วมทำ และ
ร่วมเรียนรู้

3 Philosophy

Faculty as Learning Communities : FLC

Vision : Faculty of Education of NPU

คณะชั้นนำแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในระดับอนุภูมิภาค
ผู้นำ โซึ่งที่มุ่งผลิตบัณฑิตและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้
มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพบนฐานการเรียนรู้
จากการปฏิบัติจริงและการบริการวิชาการ

Public พื้นที่ส่วนรวม

คณะเป็นพื้นที่ส่วนรวม
ห้องเรียนเป็นที่เปิดกว้างของ
ทุกคน
เปิดห้องเรียน ให้ทุกคนได้รับรู้
และรับทราบร่วมกัน
ผ่านการมีส่วนร่วมที่ดีกับ
นักศึกษา และเพื่อนคณาจารย์

1

2

3

Excellence ความเป็นเลิศ

ไม่ใช่เปรียบเทียบกับคนอื่น
แต่ เป็นการรับมือกับเงื่อนไขได้
อย่างดีที่สุด
ให้ความสัมพันธ์กับความสุภาพ
ความเป็นมิตร

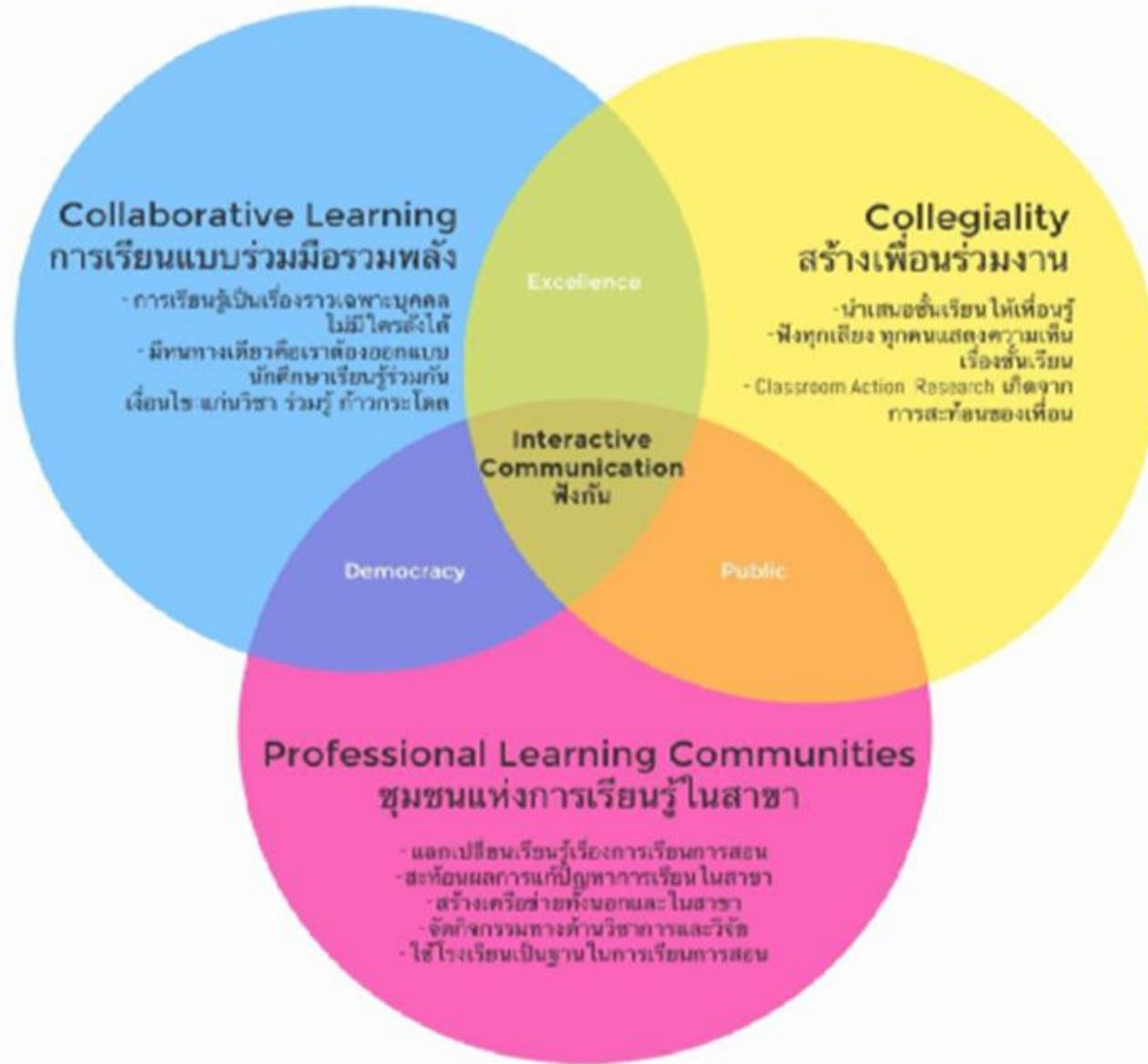
Democracy ประชาธิปไตย

ใช้ชีวิตร่วมกันของบุคลากร ในคณะ
ที่ต้องอาศัยการรับฟัง ในทุกระดับ
คณาจารย์คุยเรื่องการเรียนรู้ของ
นักศึกษา ปฏิสัมพันธ์เชิงบวก.

การนำปรัชญาของ PLC ไปใช้ ผ่าน 3 ระบบ

1. ระบบการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมพลัง
2. ระบบการสร้างเพื่อนร่วมงาน
3. ระบบสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

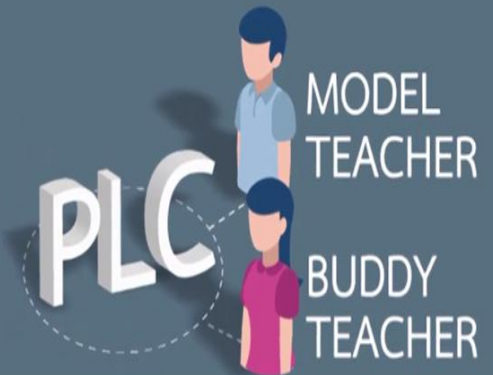
กระบวนการสร้าง PLC ทำอย่างไร ?

สมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

เริ่มต้นอย่างง่าย

สมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

กระบวนการสร้าง PLC ทำอย่างไร ?

การศึกษาค้นคว้าร่วมกัน (Lesson Study) หนึ่งในกิจกรรม PLC

เลือกเนื้อหาที่มีปัญหาในการเรียนการสอน
นำมาออกแบบ และรับการสะท้อนจาก
สมาชิก
บางกิจกรรมอาจออกแบบร่วม เช่น PBL
STEM

เปิดใจ
สุนทรียะสนทนา
เป้าหมายที่ผู้เรียน

กระบวนการสร้าง PLC ทำอย่างไร ?

การศึกษาค้นคว้าร่วมกัน (Lesson Study) หนึ่งในกิจกรรม PLC

หลักการ สังเกต รอบ ๆ ห้อง

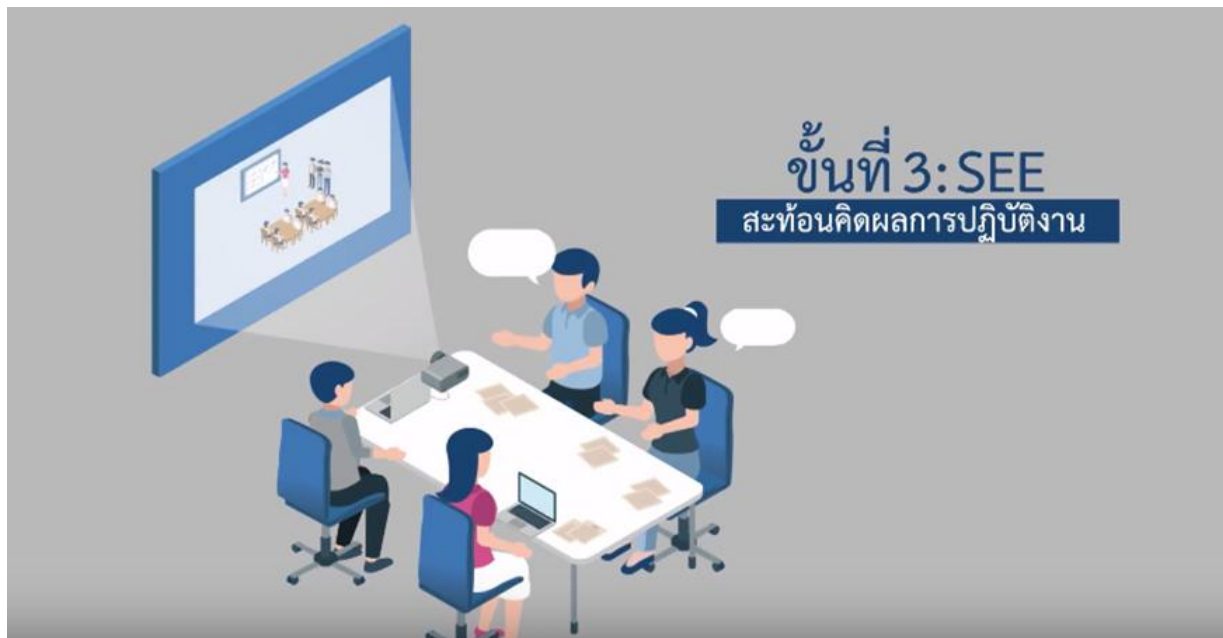
ไม่รบกวนกิจกรรมของเด็ก

ขณะที่เด็กทำกิจกรรม ให้สังเกตว่าเด็กทำ
อะไร คิดอะไร ทำอย่างไร

พิจารณาว่าเด็กทำอะไร ได้ หรือไม่ได้
สามารถบันทึกวีดีโอ ภาพที่ไม่ใช่ แฟลช
เทอมละ 2 ครั้งในการ Open Class
แต่วง PLC ควรทำทุกสัปดาห์

กระบวนการสร้าง PLC ทำอย่างไร ?

การศึกษาค้นคว้าร่วมกัน (Lesson Study) หนึ่งในกิจกรรม PLC

ผู้สอนได้เล่าความรู้สึีก่อน
ผู้สะท้อนมองหาข้อดี ให้คำชื่นชม กำลังใจ
บันทึก ท้นที่ โดยใช้ ICT หรืออุปกรณ์มา
ช่วย

ทุกครั้งของการสะท้อน จะได้
สิ่งที่ควรปฏิบัติในการ
ดำเนินการสอนต่อไป เป็น
ความจริง

กระบวนการสร้าง PLC ทำอย่างไร ?

การรวมกลุ่ม ตามบริบท
โรงเรียน โดยเริ่มที่เป้าหมาย
ระยะเวลา 2-3 Hr/week
จัดชั่วโมงในภาระการสอน
ใช้ ICT เข้าช่วย บันทึกทันที

ผู้นำวง สร้างสัมพันธภาพ การมีส่วนร่วม ยั่วยุแลกเปลี่ยน
สมาชิก การฟังอย่างลึกซึ้ง
เปิดใจ รับแนวทาง
ผู้บันทึก จับประเด็นสำคัญ ใคร
พูด แก้ออย่างไร สรุป ทันที
Classroom action research

ปัจจัยความสำเร็จ PLC ?

ผู้นำในองค์กร

การมีส่วนร่วม

เครือข่าย

สัมพันธภาพเชิงบวก

ความต่อเนื่อง

กิจกรรมการสร้าง PLC

1. แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 – 8 นั่งล้อมวงมีเฉพาะเก้าอี้
2. ใช้ปากกาเป็นสัญลักษณ์ โดยยื่นปากกาให้คนมีอายุน้อยที่สุดในวงพูดก่อน โดย**คนมีปากกาเท่านั้นมีสิทธิ์พูด**
3. ให้ทุกคนเล่าถึงการเรียนการสอนของคุณครูที่ประทับใจในโดยพูดถึงเนื้อหาที่สอน สอนอย่างไร มีกิจกรรม สื่ออะไร ทำไมถึงชอบ เวลา 3-5 นาที เมื่อเล่าเสร็จแล้วยื่นปากกาให้คน ด้านขวาได้เล่าต่อจนครบทุกคน
4. สมาชิกในกลุ่มเลือกตัวแทนเพื่อทำหน้าที่ผู้นำวงสนทนา และผู้บันทึก กระดาษพลิก Flip chart โดยให้ชวนพูดคุยว่า เรียนรู้อะไรจากการฟังเพื่อเล่า และนำเสนอให้กลุ่มใหญ่ได้ฟัง ตามเวลาสมควร (อาจจะสลับบางกลุ่ม) วิทยากรช่วยสรุปการเรียนรู้ภาพรวม
5. ตั้งวงสนทนาวงใหญ่ โดยวิทยากรชวนคุยด้วยคำถาม เรียนรู้อะไรจากการทำกิจกรรม และร่วมกันสรุป PLC (รวมเวลาประมาณ 1.30 ชม.)

การประเมิน

ผู้เข้าอบรมให้เขียนบันทึกการ
เรียนรู้ Log Book (ออกแบบ
ด้วยตนเอง)

โดยมี 3 อันได้แก่

ประเด็นที่เรียนรู้

ประเด็นที่แชร์

ความรู้ที่ได้จากวง

สื่อที่เกี่ยวข้อง วิทยุทัศน์

Professional Learning

Communities ของครูสภา

และ OBEC TV

Q and A